

Ifjú Fizikus 49. évfolyam
Komárom-Esztergom Megye, 2022/23

KÓD:	Gyakorlati feladatlap 7. osztály Egy test ismeretlen tömegének meghatározása gumiszál megnyúlással	PONTSZÁM:
-------------	---	------------------

SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK:

<ul style="list-style-type: none"> ➤ állvány ➤ befőttes gumi ➤ mérőszalag	<ul style="list-style-type: none"> ➤ súlysorozat ➤ 1 db ismeretlen tömegű henger vagy hasáb
--	--

A MÉRÉS MENETE

A mérés során egy gumiszál megnyúlását vizsgáljuk különböző tömegű testek ráakasztása esetén. A vizsgált tartományban a megnyúlás arányosnak vehető a húzóerő nagyságával. (A valóságban ennél összetettebb görbe ábrázolja a jelenséget.)

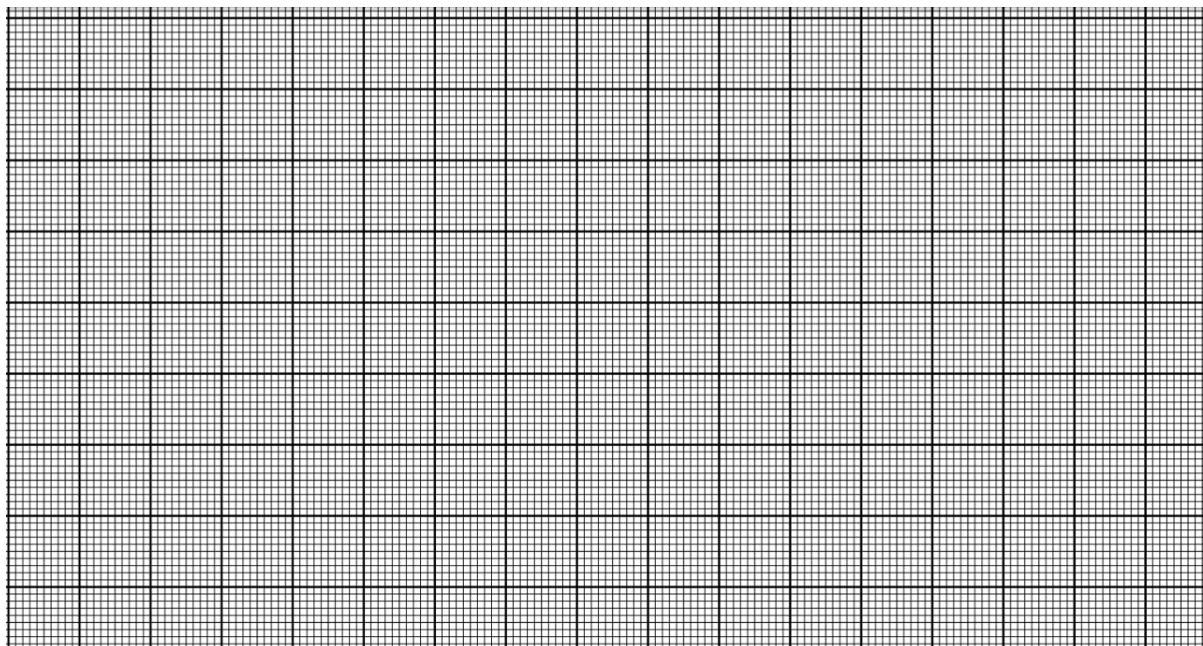
MÉRÉSI ADATOK

A gumiszálakat lógasd fel az állványra! Mérd le a hosszát különböző súlyok ráakasztása esetén!

A gumira akasztott testek tömege	50 g	100 g	150 g	200 g
Gumiszál hossza (mm)				

GRAFIKON KÉSZÍTÉSE

Ábrázold grafikonon a gumiszál hosszát a ráakasztott testek tömegének függvényében!

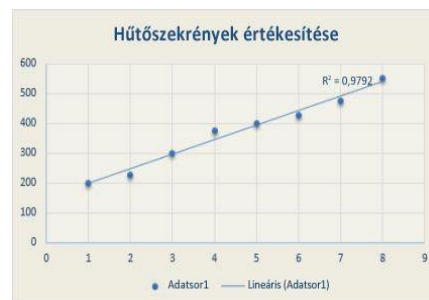

Elméletileg a pontok egyenesre illeszkednek, de a mérési hibák miatt ez csak közelítőleg valósul meg.

Olyan egyenest rajzolj be, amely a legjobban illeszkedik a mérési pontokra. Pl. lásd az ábrát!

Ügyelj arra, hogy a munkád követhető és áttekinthető legyen!

EGY TEST ISMERETLEN TÖMEGÉNEK MEGHATÁROZÁSA GRAFIKON ALAPJÁN

Mérd meg a gumiszál hosszát az ismeretlen tömegű henger/hasáb ráakasztása esetén!

$$l_i =$$

Jelöld be a grafikonon ezt a hosszt, és olvasd le a hozzá tartozó tömeget!

$$m_i =$$

ELMÉLETI KÉRDÉSEK

Határozd meg a grafikon alapján, hogy nyújtatlan, kiegyenesített állapotban mekkora a gumi hossza!

$$l_0 =$$

Mennyivel változott a gumi hossza a nyújtatlan állapotához képest, amikor ráakasztottad az ismeretlen tömegű hengert/hasábot?

$$\Delta l =$$

Az ismeretlen tömegű henger/hasáb sűrűsége $2700 \frac{kg}{m^3}$. Mennyi lenne a gumiszál megnyúlása, ha ugyanakkora térfogatú, de $7,8 \frac{g}{cm^3}$ sűrűségű hengert/hasábot akasztanánk rá?

$$\Delta l_2 =$$